

[Vilhelm Rasmussen.]

for den enkelte Lærerskole med Hensyn til den Form, under hvilken den vil meddele sin Undervisning. Derfor opfatter jeg dette Bortfald af Ordet „Eksamen“ som en Tilkendegivelse af, at den højtærede Minister — hvad jeg saa udmærket godt forstaa — er paa det rene med, at man bør have en betydelig Arbejdsfrihed paa Lærerskolerne, naar Formaålet med denne Arbejdsfrihed stadig gaar ud paa at uddanne Lærerne paa bedst mulig Maade, saaledes at de kan gøre Fyldest i en god Folkeskole.

Dernæst er der i § 6, i 2det Stykke, en lille Ændring; der tales her kun om to Linier, idet Eleverne foruden visse Fællesfag skal kunne vælge enten en sproglig-historisk eller en matematisk-naturvidenskabelig Linie. Der var i det tidligere Forslag ogsaa Tale om, at man kunde vælge en Husgerningslinie, men efter de Erfaringer, der nu foreligger med Hensyn til dette Fag, maa jeg mene, at den højtærede Minister fuldkommen har Ret i at have forbigaaet denne Linie. Sagen er nemlig den, at Statens Lærerskoles Uddannelsesmidler for Skolekøkkentilberedning er saadanne, at vi hvert Aar vil kunne uddanne, om det skal være, 100 unge Lærerinder i Skolekøkkengerning; naar der kan uddannes saa mange paa Statens Højskole, saadan som denne nu er, kan jeg ikke tænke mig, at Landet skulde faa Brug for flere hvert enkelt Aar, og derfor vilde det være urimeligt, om man paa de enkelte Lærerskoler ogsaa skulde have det kostbare Apparat, som en saadan Uddannelse kræver. Jeg kan godt forstaa, at det vækker en lille Smule Forbavselse, naar jeg meddeler dette, for man troede tidligere, at der var overfyldt, men man kan jo undertiden tage fejl.

Endvidere er der den lille Ændring i dette Forslags § 10 i Forhold til den tidligere Ministers Forslag, at Ministeren her som Betingelse for, at de unge Mennesker paa Lærerskolen kan gaa op, stiller det Krav, at Lærerskolen skal indstille til første Del, medens der tidligere var Krav om Indstilling til anden Del. Det kan selvfølgelig altid debatteres, hvilket af disse Krav der er det rigtige, men jeg kan ikke se, at dette forholdsvist lille Spørgsmaal har nogen dyberegaaende Betydning.

Endelig gør jeg opmærksom paa, at der i det her foreliggende Forslag ikke findes Bestemmelser vedrørende Lønningsforhold, hvad der er en naturlig Konsekvens af, at Tjenestemandslønningerne i det hele taget er under Drøftelse.

Med disse Bemærkninger om de egentlige Lærerskoler tror jeg at have givet Besked om alle væsentlige Ændringer. Tilbage har jeg saa kun at gøre opmærksom paa, at der ogsaa er en Ændring i § 17, idet man med Hensyn til Statens Lærerskole for det første giver Adgang til andre end dem, der har bestaaet Lærerprøven, naar de viser, at de har tilsvarende Forudsætninger for at følge Undervisningen; dette er lovmæssigt noget nyt, men ikke sagligt, idet der hvert Aar er Adgang for saadanne Kursister. Dernæst har den højtærede Minister til min Glæde foreslaaet, ikke, at der skal være en 2-aarig Uddannelse, som ender med en Eksamen, men derimod, at de, der har taget første Aars Undervisning eller ved Feriekursus er naaet frem til et tilsvarende Standpunkt, paa et eller andet Tidspunkt kan faa en 1-aarig fortsættende Undervisning, der som det andet slutter med, at Kursisten faar et Vidnesbyrd. Dette er noget, som vil tiltale alle de unge studerendes Lærere ude paa Statens Lærerskole, fordi alle Lærere er særdeles glade for den Undervisningsfrihed, de har.

Efter at jeg nu saaledes har gjort Rede for Forslaget og de smaa Afvigelser, der er fra de tidligere Forslag, vil jeg til Slutning gøre opmærksom paa, at den Bestræbelse, den højtærede Minister her har lagt for Dagen for at faa en forbedret Uddannelse af den danske Folkeskoles Lærere, er en Bestræbelse, som gennem mange Aar ikke blot har været støttet, men man kan endogsaa sige ligefrem har været fremkaldt af den danske Lærerstand selv. Dette lægger jeg for min Del den allerstørste Vægt paa. Det er meget sjældent, at Udøverne af en Virksomhed selv kommer og siger: Vi kan paa Grundlag af de Erfaringer, vi har fra vor Virksomhed, erklære, at vi føler, at den Uddannelse, vi har faaet, ikke er fyldestgørende i Forhold til det Arbejde og det Ansvar, man paalægger os. Jeg mener, man maa tillægge det den allerstørste Betydning, at den danske Lærerstand saaledes selv gennem en lang, lang Aarrække har erklæret, at den ønsker en fyldigere Uddannelse. Den Art Erklæringer kom Gang paa Gang til den store Skolekommission, saa længe den sad; samme Slags Erklæringer kom den Gang, da afdøde Undervisningsminister Fru Nina Bang havde forelagt sit Forslag, og ogsaa nu har den danske Lærerstand, dels ved Danmarks Lærerforenings Repræsentantskabsmøde og dels ved et Møde af Københavns Kommunalærer- og Kommunelærerindeforening, hvad alt det væsentlige